

Vergaderjaar 2015–2016

21 501-03

Begrotingsraad

Nr. 89 HERDRUK¹

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 oktober 2015

De Europese Commissie heeft op 30 september jongstleden de zevende aanvullende begroting voor 2015 gepresenteerd, met daarin het voorstel voor de budgettaire verwerking van de op 23 september van dit jaar aangekondigde aanpak van de vluchtelingen crisis. In deze brief informeer ik uw Kamer over de inhoud van dit voorstel en de Nederlandse inzet voor de onderhandelingen over deze begroting. Later in oktober zal de Commissie een *amending letter* op de concept-begroting 2016 presenteren, waarin de budgettaire gevolgen voor 2016 verwerkt worden.

Migratieagenda

Op 13 mei 2015 presenteerde de Europese Commissie de mededeling «Een Europese Migratieagenda».² Gelijktijdig hiermee heeft de Europese Commissie toen de vijfde aanvullende EU-begroting voor 2015 ingediend, waarin zij aangeeft in 2015 voor dit doeleinde 89 miljoen euro aan extra verplichtingen aan te gaan.³ De in deze aanvullende begroting gepresenteerde maatregelen werden gefinancierd door middel van de inzet van de marge voor onvoorziene uitgaven in de betreffende uitgavencategorie (categorie 3) en uit opbrengsten in die categorie. De maatregelen hebben geen gevolgen voor de raming van de Nederlandse afdrachten aan de Europese Unie in 2015.⁴ De budgettaire gevolgen voor de EU-begroting voor 2016 zijn reeds verwerkt in de conceptbegroting voor 2016. Over deze begroting wordt later dit jaar besloten.

Op 9 september jongstleden heeft de Europese Commissie een pakket met maatregelen gepresenteerd voortbouwend op de Europese migratieagenda van 13 mei 2015. Deze maatregelen tellen op tot een totaal van

¹ I.v.m. correctie in de datum

² Zie voor de kabinetsappreciatie: Kamerstuk 22 112, nr. 1968

³ Deze vijfde aanvullende begroting is inmiddels aangenomen door de Raad en het Europees parlement.

⁴ Zie voor de kabinetsappreciatie: Kamerstuk 21 501-03, nr. 87

780 miljoen euro voor de relocatie van 120.000 vluchtelingen. De budgettaire gevolgen van deze maatregelen slaan neer in 2016 en latere jaren en hebben dus geen gevolgen voor de Europese begroting voor 2015 en de Nederlandse afdrachten in 2015. De Europese Commissie zal de budgettaire gevolgen voor de begroting voor 2016 meenemen in een nog te presenteren *amending letter* bij de conceptbegroting voor 2016. De Europese Commissie presenteert de *amending letter* waarschijnlijk medio oktober; ik informeer uw Kamer te zijner tijd.

Op 23 september van dit jaar presenteerde de Europese Commissie de mededeling «aanpak van de vluchtelingencrisis: nu te nemen operationele, budgettaire en wetgevende maatregelen in het kader van de Europese migratieagenda». Voor een overzicht en appreciatie van deze maatregelen verwijs ik u graag naar de recent aan uw Kamer verzonden brief van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.⁵ De maatregelen uit de Commissiemededeling hebben budgettair effect in de jaren 2015–2016. De thans gepresenteerde zevende aanvullende begroting verwerkt de budgettaire maatregelen in de bestaande begroting voor 2015; de budgettaire maatregelen voor 2016 worden betrokken in de eerder benoemde *amending letter* bij de conceptbegroting voor 2016.

Zevende aanvullende begroting 2015

De Europese Commissie presenteert in de zevende aanvullende begroting de volgende maatregelen voor 2015 – zie eveneens tabel 1 onderstaand:

- Een versterking van het Asiel, Migratie en Integratiefonds (AMIF) met 80 miljoen euro en het fonds voor de Interne Veiligheid (ISF) met 20 miljoen euro voor de instroom van migranten. In beide gevallen betreft het alleen vastleggingen, de betalingen volgen in 2016.
- Een verhoging van het budget voor de Europese agentschappen FRONTEX, AESO en Europol met cumulatief 1,3 miljoen euro voor het verhogen van de capaciteit van een aantal posten (FRONTEX, AESO en Europol). Het betreft zowel vastleggingen als betalingen voor het jaar 2015.
- Het verhogen van het huidige budget voor Europees Nabuurschapsinstrument met 300 miljoen euro voor het uitbreiden van het huidige budget van het Madad-fonds (ook wel het Syrië Trust Fonds genoemd). Het betreft alleen vastleggingen, de betalingen volgen in 2016.
- Separaat is er een voorstel voor het verschuiven van 200 miljoen euro in vastleggingen voor humanitaire hulp (zie hieronder). Deze zijn dus niet nieuw. Wel leidt dit tot het verhogen van de betalingen in 2015 met 70 miljoen euro, deels gedekt viaerschikking binnen de noodhulpreserve voor 14,3 miljoen euro. Netto resteert daarmee een budgettair effect van 55,7 miljoen in betalingen in 2015, de rest van de betalingen voortvloeiend uit de vastleggingen volgen in 2016.

Hiernaast wordt los van deze aanvullende begroting, grotendeels vanuit extern beleid (het IPA-fonds), 200 miljoen euro aan vastleggingen herschikt ten gunste van het Madad fonds. Ook wordt het huidige budget voor humanitaire hulp met 200 miljoen euro in vastleggingen verhoogd. Deze additionele vastleggingen worden door middel van herschikking binnen de noodhulpreserve en de reserve voor humanitaire hulp volledig van financiële dekking voorzien – netto resteert geen budgettair effect in 2015.

⁵ Zie voor de kabinetsappreciatie bij 23 september pakket, verzonden op 5 oktober 2015 (Kamerstuk 22 112/32 317, nr. 2004)

De Europese Commissie heeft voor een deel van deze extra maatregelen financiële dekking gevonden door middel van herschikking binnen de bestaande begroting en de inzet van de resterende marges. Ook wordt gebruik gemaakt van enkele speciale instrumenten bij de EU-begroting, zoals het flexibiliteitsinstrument, de noodhulpreserve en het solidariteitsfonds. In totaal bedragen de additionele vastleggingen 330,7 miljoen euro in 2015. De betalingen worden volledig gefinancierd door herschikking: er zijn netto geen extra betalingen.

Tabel 1: maatregelen en financiering (miljoen euro)

	Vastleggingen	Betalingen
<i>Extra maatregelen</i>		
Categorie 3: Veiligheid en Burgerschap		
waarvan AMIF	80,0	0,0
waarvan ISF	20,0	0,0
waarvan Europese agentschappen	1,3	1,3
Categorie 4: Extern Beleid		
waarvan Syrië Trust Fonds	300,0	0,0
waarvan Humanitaire hulp	0,0	55,7
Subtotaal extra maatregelen	401,3	57,0
<i>Financiële dekking</i>		
Categorie 2: Landbouw	- 24,8	- 19,8
Categorie 3: Veiligheid en Burgerschap	- 12,0	- 3,5
Inbegrote middelen Solidariteitsfonds	- 33,7	- 33,7
Subtotaal financiële dekking	- 70,5	57,0
Netto budgettaire effect	330,7	0,0

Gevolgen voor de Nederlandse afdrachten 2015

De zevende aanvullende begroting heeft geen budgettaire effecten op de omvang van de betalingen in de begroting voor 2015. Dit betekent in concreto dat de raming van de Nederlandse afdrachten voor 2015 niet aangepast hoeft te worden. In tabel 2 zijn alle aanvullende begrotingen voor 2015, inclusief de budgettaire effecten op de EU-begroting en de Nederlandse afdrachten, opgenomen. In de bijlage is een overzicht opgenomen van de EU-begroting 2015, inclusief de zeven aanvullende begrotingen.

Tabel 2: Overzicht aanvullende begrotingen 2015 (budgettaire effecten in miljoen euro)

Aanvullende begroting	Omschrijving	Effect EU-begroting 2015 ¹	Effect op raming EU-afdracht 2015
EU-begroting 2015	Overeengekomen EU-begroting 2015	141.214,0	
1. EFSI	Herschikking van vastleggingen; geen effecten voor betalingen	-	-
2. Vertraging fondsen in gedeeld beheer	Verschuiving van vastleggingen; geen effecten voor betalingen	-	-
3. Surplus 2014	Hogere inkomsten, geen effecten voor de vastleggingen en betalingen	-	Verlaging van 66 miljoen euro
4. Solidariteitsfonds	Hogere vastleggingen en hogere betalingen	+66,5	-
5. Migratieagenda	Inzet marge voor vastleggingen; herschikking van betalingen	-	-
6. Lenteraming (Spring Forecast 2015)	Aanpassing van grondslagen; geen effect voor vastleggingen en betalingen	-	Verhoging van 136 miljoen euro
7. Migratiepakket	Hogere vastleggingen; herschikking van betalingen	-	-
EU-begroting 2015	EU-begroting incl. aanvullende begroting	141.280,5	
8. Nacalculatie	Jaarlijkse nacalculatie van grondslagen voor btw- en bni-afdracht	-	Nog niet bekend

¹ Het effect op de EU-begroting wordt uitgedrukt in betalingen, omdat de omvang van de betalingen van invloed is op de omvang van de afdrachten.

In tabel 2 is de achtste aanvullende begroting ook reeds opgenomen. De Europese Commissie presenteert de achtste aanvullende begroting in oktober en zal daarin de jaarlijkse nacalculatie van de grondslagen voor de bni- en btw-afdrachten verwerken. Ik informeer uw Kamer te zijner tijd over deze aanvullende begroting. In de Miljoennnota is een reservering opgenomen voor de uit de nacalculatie voortvloeiende naheffing. Deze eerder dit jaar aangekondigde reservering van in totaal 612 miljoen euro (in 2015) is gebaseerd op een inschatting van de bronnenherziening van het BNI alsmede de dit jaar door het CBS aangekondigde BNI-bijstelling (2011–14) naar aanleiding van onderzoek van het CBS met DNB naar omvang van de geldstromen van en naar het buitenland. Als gevolg van deze relatieve toename kan Nederland dit jaar een eenmalige, bruto naheffing over de EU-afdrachten verwachten (structureel budgettair effect bedraagt 105 miljoen euro en is eveneens in de reservering opgenomen). De netto omvang van de naheffing hangt uiteraard af van de bijstelling van het bni in overige lidstaten. Later in oktober zal duidelijkheid ontstaan over de omvang van deze nacalculatie.

Nederlandse inzet

Het kabinet steunt de voorgestelde zevende aanvullende begroting. De Europese Commissie heeft met een in betalingen sluitende aanvullende begroting in voldoende mate voorzien in financiële dekking. Als gevolg van deze aanvullende begroting stijgen de vastleggingen in 2015 met 330,7 miljoen euro, waardoor de resterende marge tot het vastleggingenplafond afneemt (zie bijlage).

Veel van de voorgestelde maatregelen resulteren pas in additionele betalingen. Hiermee neemt de druk op het plafond van de betalingen in 2016 toe. Het kabinet zal de aangekondigde *amending letter* nauwlettend beoordelen op financiële degelijkheid en haalbaarheid en haar oordeel hierover meenemen in de onderhandelingen over de conceptbegroting voor 2016 later dit jaar. Hierbij geldt dat het de inzet van het kabinet is dat de uitgaven binnen de plafonds uit het MFK blijven.

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

Begroting 2015, incl. aanvullende begrotingen (miljoen euro)

	Vastleggingen	Betalingen
1a Concurrentiekracht	17.551,7	15.728,6
1b Cohesiebeleid	60.403,0	51.124,7
2 Landbouw	63.877,1	55.978,8
3 Veiligheid en Burgerschap	2.522,1	1.927,0
4 Extern Beleid	8.710,9	7.478,2
5 Administratie	8.660,5	8.658,8
Totaal	161.725,3	140.896,0
Speciale instrumenten	548,1	384,5
Totaal incl. speciale instrumenten	162.273,5	141.280,5
MFK-plafonds	162.959,0	142.007,0

De raming van de Nederlandse afdrachten is gebaseerd op de omvang van het betalingsplafond, zoals dat is vastgelegd in het MFK – zie hiertoe de laatste regel.